

Ibi: *Ut tandem hereticum su contrarium asseverare.*

Sic habetur in l. 4. in fin. tit. 5. p. 1.

Ibi: *Latine quidem rectè Primatum dicere possumus.*

163 Primates dicuntur summates & optimates, qui scilicet in Republica, gremio seu hierarchia principem locum tenent. Michaa cap. 5. ibi: *Et suscipimus super eum septem pastores, & octo primates homines.* Et cap. *Si quis ex Sacerdotibus* 6. 79. dist. juncta glossa ibi, cap. 1. 99. dist. rubric. C. de Alexand. Primatib. lib. 11. ubi Bartol. Garcia Toletan. in Lucern. rubricar. eod. tit. D. Chrysoptom. hom. 20. in Marth. Plin. lib. 8. cap. 5. Cornucop. col. 417. num. 10. Valcarcer. in epit. Jur. Canon. in d. cap. *Si quis ex Sacerdotibus*, Calepin. verb. *Primates*. Lexic. Ecclesiast. verb. *Primas*, Lexic. Calvin. verb. *Primates*. Sed & Primas in singulari usurpatur maximè apud Ecclesiasticos Authores pro quadam & amplissima quidem dignitate, de qua paulò inferius differendum Vide Lexic. Ecclesiast. & Lexic. Calvin.

164 Hinc verbum *Primatus*, accipitur pro ea prærogativa, qua aliquis inter ceteros præminet. Calepin. verb. *Primatus*, Nebriffensis eod. verb. Lexic. Calvin. ibidem, Lexic. Ecclesiast. d. verb. *Primatus*, Plin. lib. 8. cap. 5. ibi: *Ob id Phaleris argentis, quo maximè gaudent, & reliquo omni primatu donavit.* Et cap. Nos 8. 12. dist. cap. *Placuit*, 18. dist. cap. 1. 21. dist.

Ibi: *In canonibus verò, ut dixi.*

165 Primates aliquando dicuntur Eminentissimi Cardinales, cap. *Si quis ex Episcopis*, 5. 79. dist. ubi Valcarcer in epitom. Jur. Canonici. Aliquando Archiepiscopi, ut notatur in Lexic. Calvin. verb. *Primatus*, frequentius verò ea voce denotatur dignitas quædam Patriarchatui similis, imò Primatus, & Patriarchatus non re, sed nomine distinguuntur, cap. duo 9. de offic. jud. ordin. c. 3. de for. compet. cap. 1. 99. dist. cap. Nulli, ead. dist. Trident. sess. 23. c. 18. de reformat. & sess. 24. cap. 3. de reformat. 9. tit. 5. p. 1. Lexic. Ecclesiast. verb. *Primas*, Lexic. Calvin. verb. *Primatus*. Sic Summus Pontifex primatum Sacerdotii dicitur obtinere, in cap. 1. §. *Eulalius*, 96. dist. quia est super omnes Sacerdotes, Ex quibus constat, quod D. Covar. edocet, per verbum scilicet *Primatus* significari prærogativam, seu privilegium, quod summis Ecclesiæ Principibus à Deo, Romanis Pontificibus, aut Synodis generalibus ratione primi loci, quem in toto orbe, vel in aliqua provincia obtinent, conceditur. Sed hoc nomen *Primas*, nullus Archiepiscopus sibi usurpare valet, nisi Sedem in primis civitatibus habeat, cap. Nulli, 99. dist.

Ibi: *In Concilio Nicæno, cap. 6.*

166 Vide Mart. de jurisdic. part. 1. cap. 10. n. 8. & cap. 15. à princip. quò loci refert Paschasium Episcopum in Concilio Chalcedonensi act. 16. ita citasse hunc Canonem ex Nicæna Synodo: *Ecclesia Romana semper habuit primatum, mos autem perdet.* Aug. Barbosa in collectan. ad cap.

Mos antiquus, num. 8. 65. dist. Valcarcer. sup. in eod. cap. latissime Spondan. in epitom. Baron. ann. 325. à num. 33.

Ibi: *Concilium etiam Constantinopolitanum.*

De quo est canon in cap. *Constantinopolitana*, 22. 167 dist. ubi habetur Episcopum Constantinopolitanum post Romanum Pontificem Primatus honorem obtinere. Consule notas Gregorianas ibi, Aug. Barbos. in collect. ad eund. textum, ex n. 1. Acumam ibidem, atque textum in cap. *Antiqua* 23. de privileg.

Ibi: *Etenim sicut dicitur Romana Ecclesia.*

Ecclesia quæ Romæ est, summumque Pontificem Episcopum habet, omnium quæ in orbe existunt Catholicæ, mater, magistra, caput, domina, ac princeps vocatur, ipsaque primatu, & prærogativa ex divina institutione gaudet, cap. ult. in fin. de Sum. Trinit. cap. ult. de for. compet. cap. ult. in fin. de Baptism. c. *Antiqua* 23. de privileg. c. *Sacrofancta*, 22. dist. Inter claras 5. C. de Summa Trinit. Trident. sess. 5. de Sacram. Canon. 3. de Baptism. & sess. 14. cap. 3. de Extrema Unction. & sess. 22. cap. 8. de sacrif. Missæ, Card. Baron. in addit. ad Martyrolog. Rom. die 18. Januar. Card. Bellarm. tom. 1. de Rom. Pontif. lib. 2. à princip. Cardin. Tusch. lit. E. concl. 3. num. 3. cum seqq. & n. 20. Greg. Lop. in l. 2. gloss. 2. tit. 5. p. 1. Franc. Valente in concordia Jur. Canon. præm. c. 3. n. 2. Albert. Pighius de Ecclesiast. Hierarch. lib. 3. c. 12. Aug. Barbosa cum pluribus de potest. Episcop. part. 1. tit. 3. c. 2. num. 12. 13. & in collectan. ad cap. 2. n. 6. de Summa Trinit. Spondan. in epitom. Annal. Baron. anno 45. num. 1. Cornet. à Lap. sup. 1. D. Petr. c. 5. vers. 13. §. *Merito ergo*, & §. *Primum ergo de encomiis Ecclesiæ Romanæ*, D. Aug. epist. 162. ait in Ecclesiâ Romana semper Apostolica Cathedra viguisse principatum, Mart. p. 1. c. 12. num. 6. ubi ex aliis inquit, perpetuo Imperatoris edicto Romanam Ecclesiam esse caput, & matrem omnium aliarum Ecclesiarum. Sed contrarium stabilisse videtur Justinianus in l. *Constantinopolitana*, C. d. sacrosanct. Eccles. in hæc verba: *Constantinopolitana Ecclesia omnium aliarum est caput.* Intelligi tamen ita debet, ut primum locum occupet post Romanam, secundum præmissa n. 167. Nec illa generalitate comprehendisse Imperatorem Romanam credendum est, apud quam summi Pontificatus apicem existere idem fatetur in authent. *Ut Ecclesia Romana*, in princ.

Romanæ Ecclesiæ fundamenta prima jecisse fertur B. Petr. anno 45. 15. Kalend. Januar. anno 2. Claudii Imperatoris. Spondan post Baron. in epitom. tom. 1. d. anno 45. n. 1.

Ibi: *Aliquot Episcopi, aut Pontifices in provinciis.*

Sic in Hispania Archiepiscopus Toletanus primatum tenet, renitente Bracharenfi Antistite, qui super illo contendebat, argumento capitis *Cum longè* 25. 63. dist. Greg. Lop. cum aliis in l. 9. gloss. 3. tit. 5. p. 1. De quo latissime August. Barbosa in collectan. ad d. cap. *Cum longè*. Primas autem ideo vocatur, quia post Pontificem obtinet in sua provincia locum primum, d. l. 9. Partit. ubi Greg. Lop. gloss. 4.

Ibi:

Ibi: *Non est tamen concedenda similitudo in radice.*

Verf. *Secunda autem Sedes apud Alexandriam.*

171 Adhuc inter ipsos Apostolos, & Ecclesias, quibus præferunt, atque inter B. Petrum & Romanam Ecclesiam maxima fuit distinctio; nam licet Apostoli à Christo Domino jurisdictionem, & potestatem acceperint, fuit tamen subordinata B. Petro, quem caput & Principem agnoscebant. Vide D. Covar. in reg. peccatum, part. 2. §. 9. num. 5. vers. *Quarto ratione*, Mart. sup. cap. 13. per tot. Becan. in compend. controversiar. lib. 1. c. 4. de Capit. Eccles. n. 17. & tract. de Re-pub. Eccles. lib. 1. cap. 7. object. 1. ubi negat Apostolis Ecclesiam æque fuisse commendatam ac Petro, ac parem jurisdictionem, & potestatem Petro, ac cæteris concessam esse.

Ad Num. 12.

172 Beati Petrus & Paulus eodemque die Neronis jussu lauream martyrii simul redimere occubuerunt. Sic in Ecclesia receptum est, ac constat ex cap. *Quarvis*, 21. dist. ubi gloss. verb. *Eodemque die*, cap. *Sacrofancta*, 22. dist. Card. Baron. Annal. tom. 1. anno 69. ubi Spondan. num. 2. qui ait, omnium esse concordem sententiam, Carrillo Annal. anno 69. Cornet. à Lapid. in proem. ad epist. I. B. Petri, vers. ult. Theat. vitæ hum. lit. C. fol. 133. vers. *Petrus & Paulus*. Marta sup. c. 14. num. 8. Valcarcer in Epitom. Jur. Canon. in d. cap. *Quarvis*, & in d. cap. *Sacrofancta*, Illefcas Hist. Pontif. lib. 1. cap. 3.

173 Dies autem tanti triumphi communi omnium consensu assignatur vigesima nona Junii, qua ab Ecclesia recolitur, & ita observantur, quos pronuper laudavimus. Quoad annum, Baron. & Spondan sententiunt, fuisse Christi sexagesimum nonum, & Neronis quatuordecimum & penultimum, quo Apostoli hi sunt enecati. Sed alii antecedentem, alii subsequentem esse volunt. Consule Cornet. à Lap. Illefcas, & cæteros cum eis proximè adductos. Nec latet causa, ex qua impius Imperator usque ad internecionem in Apostolorum Principem insævit; etenim prostraverat Romæ Simonem Magum, quem ille in deliciis habebat ob artes magicas, quas Simon profitebatur, Corn. à Lapid. ubi sup. Cruci affixus est in colle Janiculo, vel Vaticano, qui Romæ sunt, & in Vaticano humatus est. Cornet. à Lap. ibidem, Baron. d. anno 69. & Spondan. ibi, num. 7. Collis nuncupabatur vaticanus, quia Vatam responso Romani eo positi sunt, aut à vatiniis, quæ eò loci fieri solebant, vel à Deo Vaticano, seu Yaginato. Rosin. de antiquitat. Roman. lib. 1. cap. 11. vers. *Vaticanus*, Cornucop. col. 41. num. 10. Calepin. verb. *Vaticanus*. Janiculum collis etiam est Vaticano conterminus, & uterque trans Tiberim est: sic autem appellatur, quòd populus Romanus per illum quasi per januam primitus transivit in agrum Etruscum, vel à vetustissimo oppido, quod Janus in Italia construxit super ipsam collem, Rosin. sup. verb. *Janiculum*, Cornucop. col. 1156. in fin. Calepin. verb. *Janiculum*.

D. de Faria Novæ Addit. ad Covar.

Extra questionem est Ecclesiæ primordiis Alexandrinam Sedem, & Antiochenam duntaxat Patriarchatus prærogativâ potitas esse. Alexandria Ecclesiam instituit D. Marcus, qui eidem præfuit. Antiochiæ resedit B. Petrus, & ibi Antistitem sibi substitutum reliquit B. Ignatium. In quo observare oportet, quòd et si Sedes Antiochena prius fuerit Patriarchalis, quàm Alexandria, illa tamen huic postposita est ob ampliudinem, dignitatem, & opulentiam civitatis, Dionys. Paul. matr. de vera quat. Patriarchal. Sedium erectione, cap. 8. num. 8. August. Barbosa in cap. *Antiqua*, num. 5. de privileg. de qua Card. Baron. Annal. tom. 1. anno 39. vers. *Qualis esset*, Calepin. verb. *Alexandria*, ubi ait totius orbis emporium extitisse, & 320. annis ante Christi adventum constructam. De Patriarcha Alexandrino plura tradit August. Barb. de potest. Episcop. part. 1. tit. 3. cap. 4. Dionys. Paul. d. ap. 8.

Antiochia (sunt enim plures urbes hujus nominis, ut videre est apud Stephan. Byzantium, quem refert Calep. verb. *Antiochia*,) civitas est Syriæ apud Orontem fluvium sita, totius regionis caput, à Selenco Nicanore condita, qui à nomine patris sui Antiochi, sic ipsam appellari voluit. Strab. lib. 15. Calepin. sup. De Patriarcha Antiocheno fuse differunt Paul. ubi nuper, cap. 7. Barbosa d. tit. 3. cap. 5. & in d. cap. *Antiqua*, num. 6. Vide etiam ad præmissa Card. Bellarm. lib. de Roman. Pontific. Card. Baron. d. anno 39. & ibi Spondan. in Epitom. num. 5. cum aliis, & anno 45. n. 16. Theat. vitæ hum. lit. P. fol. 100. & lit. E. fol. 133.

Ibi: *Quod verò de Constantinopolis scribitur.*

Constantinopolis ante Constantinum, Byzantium vocabatur, à Pausania Spartanorum Rege condita, Calep. verb. *Byzantium*, Theat. vitæ hum. lit. E. fol. 133. Illefcas sup. lib. 2. cap. 1. col. 6. Sed Imperator ille Imperii sedem ibi constituit, ipsamque civitatem proprio nomine condecoravit, plurimisque privilegiis, ædificiis, ac immunitatibus insignivit, & inter cætera anno imperii sui 15. effecit, ut in Patriarchatum Sedes illa erigeretur, & Metrophanes tunc temporis ejus Antistes post Alexandrinum federet, ac Antiocheno præponeretur. Theat. vitæ human. lit. D. fol. 351. vers. *Constantinus*. Verum in Concilio Constantinopolitano I. Damaso Pontifice, & Theodosio Imperatore ad annos 381. celebrato stabilitum fertur, ut Sedes Constantinopolitana post Romanam primum teneret locum, sicut habetur in cap. *Constantinopolitana* 21. dist. & observant Sigon. lib. 8. Imper. Occident. Spondan. in Epit. Baron. anno 381. num. 5. Theat. vitæ human. lit. M. fol. 110. & lit. P. fol. 100. Idem jus prælationis indultum est Chalcedonenis Synodo, generali urique, anno 451. quæ sub Leone I. congregata est, Marciano Imperii clavum tenente, Baron. dist. anno 451. & ibi Spondan. num. 31. Onuphr. Panuin. in

L 1 2 nos

not. ad Platina, in Bonifacio III. Theat. vitæ hum. lit. P, fol. 100. Card. Bellarm. ubi sup. Dionys. Paul. sup. cap. 10. Aug. Barbosa d. tit. 3. cap. 3. quæ & D. Covar. antiquioribus recensitis tradidit in presenti.

177 At ex his non omnino compertum est, Sedem Constantinopolitanam Alexandrinæ, & Antiochenæ fuisse prælatam, quia maxime ambigitur, an in Constantinopolitano Concilio id statutum fuerit, ut videre licet apud Card. Baron. anno 381. ubi Spondan. num. 5. & anno 451. n. 31. Quoad Canonem Chalcedonenfis Synodi scire oportet, Anatolium Episcopum arte quadam, ambitiosoque studio quasi extorsisse decretum, de quo agimus, renitentibus Sedis Apostolicæ Legatis, palamque protestantibus se Canoni illi minime consentire: quod ubi innotuit Pontifici Leoni I. Canonem reprobavit, Anatoliumque per literas objurgavit. Card. Baron. anno 451. ubi Spondan. num. 31. & anno 452. Theat. vitæ hum. lit. H, fol. 144. Unde glossa Gregoriana in d. cap. Constantinopolitana, 21. dist. ex pluribus Summorum Pontificum testimoniis asseverat, nullum jus prælationis ex hujusmodi Canonibus, quos Ecclesia neutiquam recepit, Sedi Constantinopolitana competere, sed Antistites ejus Imperatorum juvenamine fretos eam sibi prærogativam usurpasse, quam tandem Sedes Apostolica Constantinopolitana contulit, cap. Antiqua, de privileg. & usque ad tempora Justiniani jus istud Ecclesiæ Constantinopolitanae controversum fuisse restatur Card. Bellarm. lib. de Rom. Pontific. cap. 24. quem laudat Theat. vitæ hum. lit. P, fol. 100. Nec parum conduxit, ut Sedes Constantinopolitana præcederet ipsius civitatis augmentum & splendor, ac Alexandriae diminutio. Spondan. sup. anno 45. num. 16. Constantinopoli B. Andreas Evangelium evulgavit anno 44. Theat. vitæ hum. lit. E, fol. 133. Vide infra, cap. proximo, num. 32.

Ad Num. 13.

178 Quatuor enumerat D. Covar. Sedes Patriarchales, juxta ordinem præscriptum in cap. Antiqua 23. de privileg. in quibus Constantinopolitana cæteras antecedit: quod post diuturnam controversiam, & ambiguitatem à Sede Apostolica impetravit, & nunc retinet, Boër. de auctor. magn. Consilii, num. 50. Hermos. in prolog. Partit. 5. gloss. 2. num. 44. Hierosolymitana, ut tempore posterior, ultimo loco collocatur; nam anno 553. in Synodo IV. Constantinopolitana, quæ quinta generalis est, in Patriarcharum erecta est sub Pontifice Vigilio, & Imperatore Justiniano, Card. Baron. Annal. tom. 7. anno 553. & ibi Spondan. in Epit. tom. 2. eod. anno, Theat. vitæ hum. lit. P, fol. 100. Aug. Barbosa in d. cap. Antiqua, num. 8. Dionys. Paul. sup. cap. 9. ubi latè de Patriarchatu Hierosolymitano, & August. Barbosa iterum de potest. Episcop. part. 1. tit. 3. cap. 6. Licet autem quatuor Ecclesiæ Patriarchales recensentur, sunt tamen & aliæ, quæ postea à Sede Apostolica sunt institutæ, ut Aquileiæ, Gradis, item Forojulienfis, ac Mosecoviæ, quas memorat Hermos. in prolog. Partit. 5. gloss. 2. num. 45. Boër. de auctor. magn. Consilii, num. 51.

Calepin. verb. Patriarcha: duæque ex eis recensentur in l. 12. tit. 5. part. 1. Accessit apud nos & Indiarum Occidentalium Patriarcha, cujus meminit Greg. Lop. in d. l. 12. gloss. 2. Sed hi recentiores Patriarchæ non eisdem privilegiis gaudent ac quatuor superius nominati, ut notatur in d. l. 12. Sed observare oportet, quod ex speciali privilegio Hostiensis Episcopus, qui Papam consecrat, & Imperatorem coronat, inter Patriarchas sedet primum occupans post Pontificum locum, Marta de jurisdict. part. 1. cap. 16. num. 10. Boër. num. 50. Garcia de nobilit. gloss. 48. §. 3. num. 11. & 12. Hermos. num. 43. apud quos an Patriarchæ Cardinales præcedant? De Patriarchatus dignitate, ac privilegiis agitur in d. cap. Antiqua, ubi August. Barbosa num. 1. & latius de potest. Episcop. part. 1. tit. 3. cap. 1. Dionys. Paul. tract. de veia quot. Patriarchal. Sed erectione, à princip. & plures congerit Barbosa in d. cap. Antiqua, num. 2. Vide legem 9. cum seqq. tit. 5. p. 1. & ibi Greg. Lop.

Est obiter adnotandum, Romæ quinque 179 esse Basilicas quæ Patriarchales nuncupantur, videlicet S. Joannis Lateranensis, S. Petri in Vaticano, S. Pauli extra muros, in via Ostia, S. Mariæ Majoris, & S. Stephani ac Laurentii extra muros in via Tibuli, & his verbis exprimentur.

Paulus, Virgo, Petrus, Laurentius, argue Joannes.

Hi Patriarchatus nomen in Urbe tenent.

Quare ita Ecclesiæ istæ appellentur, plures rationes reddi solent, & inter cæteras illa est, quia hujusmodi Basilicæ destinatae erant, ut cum quatuor Patriarchæ Romam adventarent, quisque proprium haberet palatium: & quemadmodum Pontifex inhabitat Basilicam S. Joannis Lateranensis, ita Patriarcha Constantinopolitanus S. Petri Alexandrinus S. Pauli, Antiochenus S. Mariæ, Hierosolymitanus S. Stephani, & Laurentii palatium sibi haberent. Theat. vitæ hum. lit. E, fol. 143. Illescas Hist. Pontific. lib. 4. cap. 37.

Ibi: Illud tamen mirum videri poterit.

Sed non mirabitur aliquis perpensens quæ 180 tradidimus supra, num. 176. cum seqq. nam Gelasii temporibus dubium erat jus prælationis Ecclesiæ Constantinopolitanae, ideoque Pontifex Alexandrinus sedem illi præposuit, prout & alii Summi Pontifices post canones Concilii Constantinopolitani I. & Chalcedonenfis præposuerunt, quos recenset Glossa Gregoriana in cap. Constantinopolitana, 21. dist. Imò & recensentes dum se ad ea tempora referunt, eundem ordinem servant. Vide Illescas ubi sup. lib. 2. cap. 1. Sed Justiniani ætate absque contradictione Antistes Constantinopolitanus reliquis præcellerat, Bellarm. lib. de Roman. Pontific. cap. 24. Theat. vitæ human. lit. P, fol. 100. & hoc in causa fuit, ut Justinianus Constantinopolitanum Patriarcham, quem honore afficere sibi cordi erat, Alexandrino & aliis anteponeret. Vide infra, cap. proximo, n. 32.

Ibi:

Ibi: Apud quem præter alia multa.

181 Post Gregorianam emendationem Decreti in cap. Renovantes, 22. distinct. ubi antea inferior Roma legebatur, nunc legitur superior: & ibi glossa Gregoriana animadvertit, Græcè legi antiquior, seu senior, sicut in capite proximo sequenti dicitur; nam Constantinopolis nova Roma nuncupata est, & urbs in qua Sedes Apostolica residebat, vetus, antiquior, vel senior Roma vocabatur, l. Omni innovatione 6. C. de Sacrosanct. Eccles. cap. Constantinopolitano, 22. dist. l. unio. C. de privileg. urb. Constantinopolit. lib. 11. audent. Ut Ecclesia Romana, in princip. collat. 2. & ibi Glossa verb. Anterior, audent. de Ecclesiast. tit. collat. 9. & hoc passim Scribentes, quos pronuper dedimus, observarunt.

182 De Scriptoribus Ecclesiasticis, qui commentaria super novum & vetus Testamentum ediderunt, aut aliqui circa illa elaborarunt, plenissimum indicem reperies apud Senens. in Bibliothec. Sancta, lib. 4. ubi quid unusquisque prodiderit in lucem exactè demonstrat, apud Bellarm. de Scriptorib. Ecclesiastic. Trithem. in Catalog. Cornel. à Lapide in proem. ad singulos libros, & B. Hieronymum de Script. Ecclesiast.

SUMMARIUM.

- 1 De quatuor primis generalibus Conciliis.
- 2 Conciliorum divisio.
- 3 Quæ Concilia sint nationalia.
- 4 Discrimen inter generalia, & localia Concilia.
- 5 Conciliorum origo.
- 6 De Concilio generali Nicæno, cum numer. seqq.
- 12 De Constantino Magno traduntur aliqua.
- 13 De Olympiadem initio, remissivè.
- 14 De indictionibus, remissivè.
- 15 De vicennialibus, quæ Constantinus celebravit.
- 16 De quinquennialibus & decennialibus ab eo celebratis.
- 17 Quinquennialia & decennialia unde originem traxerint.
- 18 De decennialibus Augusti.
- 19 De vicennialibus.
- 20 Iterum de Nicæno Concilio, cum numer. seqq.
- 22 De Arrii vita & interitu, & numer. seqq.
- 24 Evangelia super thronum constituta sunt in loco ubi Patres Concilii conveniebant.
- 25 Quot canones editi sunt in Nicæno Concilio.
- 26 De Synodo generali Constantinopolitana I. cum numer. seqq.
- 34 De Synodo Ephesina generali, cum numer. seqq.
- 41 De Concilio Chalcedonensi generali, cum numer. seqq.
- 51 De laudibus & auctoritate horum quatuor Conciliorum.
- 52 Ame Gelasio I. Pontificem nullum est habitum generale Concilium, præter quatuor præcipua.

53 De Conciliis omnibus hucusque initiis, remissivè.

54 Concilia etiam generalia non obligant ubi non sunt recepta. Sed Limitatur quoad fidei dogmata.

55 Qualiter peccent, qui Concilia generalia non recipiunt, aut successores eorum.

De quatuor primis generalibus Conciliis.

CAPUT XV.

Prosequitur D. Covar. quæ capite proximo ex Gelasio referre ceperat, quorum series, ut ibi, num. 2. præmissimus, habetur tom. 3. Concilior.

Verba ista, quibus caput nostrum exorditur, desumpta sunt ex D. Paulo 1. ad Corinb. cap. 3. de quorum interpretatione consule Lorin. in Epist. 1. Beat. Pet. cap. 2. vers. 5. verb. Lapidem vivum. Cornel. à Lapide in Epist. D. Paul. sup. d. cap. 3. & nos aliqua prænotavimus supra, cap. proximo, num. 13. 14. & 15. cum seqq.

Hæc quatuor generalia Concilia memorat Justinianus jubens ab omnibus observari, & qui contra definitiones eorum quicquam tenuerit, ut hæreticum coercendum decernit, l. Nemo 4. l. Nos reddentes 6. §. Suscipimus, l. fin. §. ult. C. de Summa Trinitate, l. Quicumque 6. C. de hæretic. authentic. de Ecclesiast. tit. in princip. collat. 9. Et licet sub tempora Justiniani Constantinopoli quinta generalis Synodus haberetur, ejus in prædictis Constitutionibus non meminit: tum quia Concilium illis posterius fuit: tum etiam quoniam quatuor prima universalis Concilia adinstar Evangeliorum habebantur, & quasi Paradisi flumina, quapropter cæteris etiam universalibus & autoritate, & doctrina censebantur potiora, cap. 1. §. Inter cætera, 15. dist. ubi Barbosa num. 25. in collectan. Unde fortassis Imperator his recensitis quintum prætermisit.

Ad Num. 1.

Dissent inter se scribentes, dum Conciliorum species discernunt, ut videre est apud Barbosa ubi proxime, num. 1. cum seqq. Verum summa eorum divisio est, quod omnia Concilia aut generalia, seu universalis sunt; aut localia. Rursus localia subdividuntur in nationalia, provincialia, & Episcopalia. Universalis sunt quæ Sedis Apostolicæ autoritate, Prælati ex toto terrarum orbe accesserit pro negotiis totius Ecclesiæ tractandis congregantur: his Summi Pontifices per se, aut per suos Legatos interfunt, quæ œcumenica, & plenaria etiam nuncupantur. Poterit quodammodo universale Concilium appellari; cum Pontifex convocatis Episcopis Italiæ, vel alterius provincie, Synodum instituit ad definitionem alicujus negotii statuendam, quæ apud omnes Christiani Principatus Antistites ut dogma universale recipiatur. Sed hoc minus proprie dicitur universale, ratione scilicet universalis auctoritatis, quam ab ipso Christi Vicario consequitur; deficit enim universalis vocatio Prælatorum ex toto orbe